LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 7 ● април 2013. ● www.legeartis.rs

„Кућни затвор” као алтернатива?

НАСТАВАК ТЕКСТА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: ПРАВНО УСКРСНУЋЕ ЈАВНОГ БЕЛЕЖНИШТВА

... ПЛУС

ЗАКОН О СПЕЦИЈАЛНОМ УПИСУ ПРАВА СВОЈИНЕ

ЗАШТИТА ПРАВА ПОНУЂАЧА

ОДЛУЧИВАЊЕ СКУПШТИНЕ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА

ИСПЛАТА ДИВИДЕНДЕ ПО ГОДИШЊЕМ РАЧУНУ

МАКСИМАЛНА ЗАРАДА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

Трговина
Шта доносе нова законска решења?

Радни односи
Радноправни положај полицијских службеника

Финансијске институције
Приватне пензије или животно осигурање?

Уставна жалба
Моћно правно средство у области радних односа

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2334-6140

Година I, број 7
АПРИЛ 2013.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
мр Жељко Албанезе
мр Мирјана Грбовић
мр Ненад Соврлић
Александар Марковић
Бојана Амановић
Верица Мартић-Ролингер
Весна Николић
Вук Перовић
Драгана Станковић-Николић
Ненад Цвјетићанин
Ружица Стојиљковић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази електронски једанпут месечно (12 бројева у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

У нашем правном систему све чешће се догађа да на само неколико дана од почетка примене неког закона, његово правно дејство буде одложено за неколико месеци или, још чешће, и за годину дана. И то по неколико пута. Управо то се догађа са Законом о јавним бележницима. У овом броју доносимо завршни део дводелног чланка на тему нотаријата, сматрајући, свеједно, врло корисним да се „на време" упознамо са оперативним спровођењем овог правног института у нашој земљи (стр. 8).

Међу текстовима у овом издању значајну пажњу, свакако, заслужује и чланак на тему алтернативних санкција и алтернативних начина извршења казне. Видећемо да „кућни затвор", однедавно, чини се, врло „популаран" међу осуђеницима, заправо уопште није алтернативна санкција. Како ствари стоје, „класични" затвор ће још дуго задржати примат у систему кривичних санкција (стр. 46).

Недовољно коришћен, правни инструмент уставне жалбе представља врло моћно средство у споровима из области радних односа, док само познавање праксе Уставног суда обезбеђује врло корисно „предвиђање" коначног исхода спора (стр. 40).

У овом броју доносимо и упоредни приказ два модела финансијског обезбеђења за треће доба, кроз добровољно пензијско осигурање и животно осигурање. Све што нисте знали о томе, прочитајте на једном месту (стр. 32).

У априлском броју говоримо још и о: новим законским решењима у домену трговине, максималној заради у јавном сектору, начину одлучивања скупштине привредног друштва, исплати дивиденде по годишњем рачуну, заштити права понуђача у поступцима јавних набавки, али и о предлогу, а затим и о усвојеном закону о специјалном упису права својине на објектима изграђеним без грађевинске дозволе.

Ухватите корак, пратите LEGEARTIS!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**
Пратите нас:

- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

Преглед робе који се одређује приликом обављања ових поступака, свакако је у складу са ниским степеном ризика робе која се на овај начин отпрема или допрема. С друге стране, а с обзиром на то да се **евентуални пр**
само на гра
његовог
и једно
до
на важна по
се на брзину
процедура, бу-
тупак у суштини
на једном месту.
цедуре смањују
ловања.

Битно обележје овог поступка јесте и електронска комуникација носиоца одобрења и Управе царина, што учеснике у царинском поступку примирава да унапреде своје информатичке капацитете и
подразумева
ра уместо
ција (само током 20
на бази овог поступка
је око 40.000 царинск
кларација мање него
било случај да овај
није примењен). Имају
виду укупан број
сених царинских
ција,
у периоду од кад је овај поступак у примени, могу се констатовати знатне уштеде: у времену потребном за попуњавање декларација, средствима која се издвајају за куповину сетова тих декларација, у времену комуницирања са информационим системом царинске службе и др.

Поред наведених предности на страни корисника, поједностављеним поступком увоза и извоза робе на основу фактуре, Управа царина добија могућност рационалнијег коришћења људских ресурса, будући да се овај поступак (за разлику од редовног) суштински обавља само у једној организационој јединици.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца ступају на снагу или почињу да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу или почињу да се примењују у целости или у делу:

● Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, објављен у „Службеном гласнику РС", бр. 119/2012 од 17. 12. 2012. године.
– примењује се од 31. марта 2013. године

● Закон о јавним набавкама, објављен у „Службеном гласнику РС", бр. 124/2012 од 29. 12. 2012. године.
– примењује се од 1. априла 2013. године, осим одредби члана 78. овог закона које се примењују од 1. септембра 2013. године

● Уредба о изменама и допунама Уредбе о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања, објављена у „Службеном гласнику РС", бр. 124/2012 од 29. 12. 2012. године.
– одредбе чл. 2–5. ове уредбе примењују се од 1. априла 2013.

КАЛЕНДАРИ... ● ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ● ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА ● ДОГАЂАЈА

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ МОДЕЛИ ПРАВНИХ АКАТА

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по ов ног обавезна, у р угово општим ак о раду ко тачка ду, исплаћује 3 просечне рбији према ом податку ежнож за статистику (54.44 3.341)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр одласка		Не опорезује се до износа троструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (54.447 × 3 = 163.341 дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до 17.376 динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.476 дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	се пореске ао на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2. Закона о раду)	Неопо до 2.086 дин по дневници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

ВУК ПЕРОВИЋ
дипл. правник, специјалиста за корпоративно управљање
unakrsni.pogled@legeartis.rs

КОЈЕ ЛИЦЕ ИСПУЊАВА ФОРМАЛ ОВЕ ЗА ЈАВНОГ БЕЛЕЖНИКА?
За јавног бележника може бити именова пуњава следеће услове:
1) да је држављанин Републике Србије, послов ис-
и да има општу здравствену способност;
2) да има диплому правног факултета у Републици Ср
да је положило правосудни испит и испит за јавног бел
ника;
3) да има најмање пет година радног искуства у правној струци после положеног правосудног испита;
4) да је достојно јавног поверења за обављање послов јавног бележника (лице недостојно обављања послог је оно лице које је било осуђено за кривично дело прот правног саобраћаја, против службене дужности, као и друго кривично дело за које је запрећена казна од пет дина затвора или тежа казна, коме је одлуком надле органа престао статус јавног бележника, јавнобележни помоћника, јавнобележничког приправника или ад та, односно коме је због разрешења престала судиј јавнотужилачка функција, док не прођу три године престанка статуса, односно функције, лице из чије шања се може основано закључити да делатност ја лежника неће обављати у складу са етичким кодек доноси Комора);
5) да говори, пише и чита српски језик, а на подру јединице локалне самоуправе где је у службеној језик мањине да познаје и језик те мањине;
6) да има или да може доказати да ће обезбед рајуће просторије и опрему за обављање делат бележника.

„Сл. гласник РС", бр. 31/2011 99/2011 – др. закон).

Јавни бележник саста јавнобележничке ис на српском језику, ћ ким писмом, а језик националне мањи јавнобележничке испра се састављају на српском језику или на језику и писму националне мањине. Овде је занимљиво истаћи и то да за кон јавном бележнику даје мо гућност да, на захтев странке, састави исправу и на страном језику ако има својство судског преводиоца за језик на којем саставља исправу и ако је исправа намењена за употребу у иностранству.

Посебно важна врста јавних исправа јесу јавнобележнички записи. Правни послови и изјаве који су сачињени у облику јавнобележничког записа, а које је израдио јавни бележник, имају исту доказну снагу као да су сачињени у суду или пред другим државним органом. У облику јавнобележничког записа сачињавају се, нарочито, уговори о имовинским односима или споразуми о деоби заједничке имовине супружника или ванбрачних

непосредно сазнао. Тако изда-
та и оверена исправа има снагу
јавне исправе односно извр-

истинитост онога што се у њој потврђује или одређује (чл. 238. Закона о парничном поступку

ФИНАНСИСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ПЛАТНИ ПРОМЕТ

Табела 2: Пример пореске олакшице код уплате максималног неопорезивог износа

Уплата (РСД)	Порез (%)	Олакшица (РСД)	Годишња уштеда (РСД)
5.214	12%	625,68	7.508,16

износила је преко 16 милијарди динара. Просечан принос остварен на укупну имовину фондова, односно FONDex индекс је 12,62%. Корисника-чланова, има око 180.000, што представља 10,39% од укупног броја запослених у Србији или 2,48% укупне популације (подаци су преузети из Статистичког анекса НБС, децембар 2012). То је, нажалост, још увек релативно мали број. Приказ пословања ДПФ-а у 2012. години дат је у Табели 3.

Имовина ДПФ-а у потпуности је инвестирана у земљи. Највише је уложено у државне дужничке хартије од вредности, обвезнице (48,3%) и трезорске записе (21,3%), затим у орочене депозите (4,4%), акције (2,9%), корпоративне обвезнице (1,2%), непокретности (0,5%), док се на касто рачунима налазило 15,8% средстава. Потраживања су износила 5,7 начин инвестирања је у Дијаграму бр. 1.
структура имови-

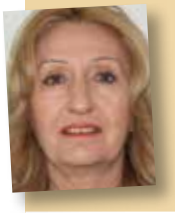
Из фондова је у 2012. години на име приватних пензија, односно повлачења једнократних износа и програмираних исплата укупно исплаћено 751,65 милиона динара. **Средства се углавном чим корисни** а најчешће
у државн **ва**. Један **вара п** ратак перио**пензи** акумулирана од у случајевима су давац престао с риноса за запос су познати слу и ПТТ-а.

Наиме, по Закону из 2006. године, члан фонда стиче право на повлачење средстава с навршене 53 године живота, као и могућност да сва средства повуче одједном или путем програмираних исплата, односно ануитета. Изменом Закона од 2011, **граница се помера на 58 година, с тим да је одједном могуће повући само 30% од средстава** акумулираних у ДПФ-у. Ово решење је
дужем
Ипак, то право
они који су уговор
закључили по Закону
Једно лице може би товремено члан више дова, а према свом нахо средства из једног фо може пребацити у неки д ги фонд.

Табела: Годишњи приказ пословања ДПФ-а у 2012. години

	Број чланова	Имовина (у млн. РСД)	Принос 2)
Укупно н			,62%
Delta Genera стрије	179.823	16.011,3	12,73%
Delta Generali Index	41.739		12,99%
Raiffeisen Future	18.030	1.	10,96%

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

мр Мирјана Грбовић, овлашћени актуар, оснивач и дугогодишњи директор првог пензијског фонда
„Осигуравајућа друштва која нису регистрована за обављање послова добровољног пензијског осигурања нуде животно осигурање наводећи да је оно исто као и пензијско."

Александар Марковић, дипл. правник с вишегодишњим искуством у свим областима радног права
„Изражавајући правно схватање у образложењу своје одлуке, Уставни суд заузима и свој правни став, а што је од значаја у поновљеном парничном поступку."

Бојана Амановић, самостални саветник у Одељењу за трговину Министарства спољне и унутрашње трговине и телекомуникација
„Први пут се ствара законска основа за надокнаду нематеријалне штете нанете правном лицу због повреде пословног угледа радњом нелојалне конкуренције."

Верица Мартић-Ролингер, дипл. правник с вишегодишњим искуством у привредном праву
„Одлуку о усвајању финансијских извештаја скупштина доноси обичном већином гласова присутних чланова који имају право гласа по одређеном питању, уколико већа већина није предвиђена оснивачким актом, односно статутом друштва."

Ненад Соврлић, мр правних наука, начелник у Градској управи града Београда
„Уколико трошкове израђивања записника о извршеном увиђају сносе власници бесправних објеката, то практично значи да ће износ уписа бесправног објекта премашити најављених 100 евра."

Ружица Стојиљковић, дипл. економиста, специјалиста за буџетски поступак и буџетску контролу
„Зарада запосленог може прећи износ максималне зараде за увећање остварено по основу времена проведеног на раду (минули рад)."

Ненад Цвјетићанин, адвокат, сарадник у настави на Правном факултету Универзитета Унион у Београду
„Током 2011. године, према подацима Управе за извршење кривичних санкција, реализовано је 70 извршења казни затвора у кућним условима са електронским надзором."

Драгана Станковић-Николић, дипл. правник и сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке
„Када му је уложен захтев за заштиту права, наручилац је дужан да о тој чињеници одмах писменим путем обавести све учеснике у поступку, а исто обавештење мора да објави и на Порталу јавних набавки."

У овом броју...

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

8 Правно ускрснуће јавног бележништва у Србији

БУЏЕТИ

16 Нова решења за понуђаче и наручиоце у поступцима заштите права по Закону о јавним набавкама

23 Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

26 Закон о специјалном упису

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ПЛАТНИ ПРОМЕТ

32 Како се обезбедити за старост?

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

40 Уставна жалба као моћно средство у области радних односа

46 Алтернативне санкције и алтернативни начини извршења казне

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

58 Карактеристике у исплати дивиденди акционарима по годишњем рачуну за 2012. у складу са Законом о привредним друштвима

68 Одлучивање скупштине привредног друштва

ТРГОВИНА

76 Измене и допуне Закона о трговини

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

84 Радноправни положај полицијских службеника

92 Унапређење радног законодавства

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

98 Имате питање? Имамо одговор!

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

100 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни модели правних аката

104 Споразум о признању кривице

107 Жалба на пресуду о прекршају (I)

108 Уговор о ангажовању угоститељских капацитета

115 Почетни ликвидациони извештај

РУБРИКЕ

3 Уводна реч

4 Из прве руке

5 Међу ауторима у овом броју...

56 Порески календар

83 Календар важења правних аката

96 Прослишавање

103 Календар догађаја

Правно ускрснуће јавног бележништва у Србији

Иако је обављање јавнобележничке делатности законским изменама по други пут одложено у нашем правном систему, важно је да се на време упознамо са оперативним спровођењем ове делатности, условима за стицање самог звања, начином полагања испита, као и с јавнобележничком тарифном политиком

Народна скупштина је по хитном поступку усвојила Закон о изменама Закона о јавном бележништву („Сл. гласник РС”, бр. 19/2013, ступио на снагу 28. 2. 2013) који предвиђа да се обављање јавнобележничке делатности одлаже до 1. марта 2014. године.

Закон о јавном бележништву први пут је усвојен у мају 2011. године, с тим што је предвиђено да његова примена отпочне 1. септембра 2012. године. У августу 2012. одложена је примена Закона за 1. март 2013, а потом и за 1. март 2014. Овакав след поступања чини се логичним имајући у виду да **није било могуће обезбедити услове за примену Закона јер је недовољан број лица положило јавнобележнички испит** (55 лица од планираних 100), а што је био први услов за расписивање јавног конкурса и именовање јавних бележника. Други разлог померања рокова примене закона јесте тај што **касни оснивање јавнобележничке Коморе** која је требало да донесе неопходне подзаконске акте ради ефикасне примене закона у пракси. Наиме, било је предвиђено да јавнобележничка Комора објављује датум почетка обављања делатности у „Службеном гласнику Републике Србије”, те да јавни бележник не може да предузима јавнобележничке радње, нити сме започети с радом пре дана који је одређен као датум почетка обављања делатности. Закон даље предвиђа да јавног бележника решењем именује министар, на основу јавног конкурса, по прибављеном мишљењу Коморе. Надзор над јавнобележничком делатношћу треба да врше Министарство правде, надлежни суд и Комора.

Надлежности јавних бележника у Србији

Када Закон о јавном бележништву („Сл. гласник РС”, бр. 31/2011, 85/2012 и 19/2013, у даљем тексту: Закон) ступи на правну снагу, јавни бележници у Србији ће обављати следеће послове:

1. Састављање и издавање јавне исправе о правним пословима, изјавама и чињеницама на којима се заснивају права

Закон предвиђа да је јавнобележничка исправа она исправа која је сачињена и издата по овом закону, ако су при њеном сачињавању и издавању испуњени битни услови форме. У јавнобележничке исправе спадају исправе о правним пословима и изјавама које су саставили јавни бележници (јавнобележнички записи), записници о правним и другим радњама које су обавили или којима су присуствовали јавни бележници (јавнобележнички записници) и потврде о чињеницама које су посведочили јавни бележници (јавнобележничке потврде) и нејавне исправе код којих је јавни бележник оверио потпис или исправу у целини, односно оверио аутентичност преписа, превода или извода (јавнобележничке овере).

Јавни бележник је дужан да у исправи коју сачињава верно запише садржину изјава које су пред њим дате, као и да истинито опише чињенице које је

и осигурање од одговорности за радње јавнобележничког заменика, помоћника, приправника и других лица која раде код јавног бележника. Овакво законско решење представља помак у односу на досадашњу праксу где судови и локална самоуправа нису имали обавезно осигурање за евентуалну штету која је могла да наступи приликом обављања делатности.

Коначно, када Закон ступи на правну снагу јавни бележници ће преузети комплетну надлежност судова и општина, што ће, свакако, знатно побољшати квалитет услуга и ефикасност у обављању правних административних послова.

LEGE ARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

Нова решења за понуђаче и наручиоце у поступцима заштите права по Закону о јавним набавкама

У сусрет почетку примене новог Закона о јавним набавкама потребно је да се упознамо с новим законским решењима у погледу заштите права и јавног интереса у поступцима јавних набавки

Нови Закон о јавним набавкама, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 124/12 од 29. 12. 2012. године, а који је ступио на снагу 6. јануара 2013, почиње да се примењује 1. априла 2013. године. У сусрет почетку његове примене потребно је да се упознамо с новим законским решењима у погледу заштите права и јавног интереса у поступцима јавних набавки, будући да у вези с тим има много питања и недоумица. Ко и на који начин одлучује о заштити права? Какав је поступак у коме се одлучује? Које су новине у погледу рокова за доношење предметних одлука, као и да ли је нови закон учинио нешто на бржем окончању саме процедуре? Да ли је висина републичке административне таксе коју уплаћују понуђачи (потенцијални подносиоци захтева) повећана? Да ли су прописани нови рокови за благовремено подношење захтева за заштиту права?

Сходно законским решењима Републичка комисија за заштиту права у поступку јавне набавке самосталан је и независан орган Републике Србије који обезбеђује заштиту права у поступцима јавних набавки. За разлику од ранијих лоших законских решења, када је ово тело било саставни део Управе за јавне набавке, ново законско решење у складу је са европским директивама и упоредном праксом земаља у региону, што обезбеђује да се заштита права одвија самостално од стране независног тела. Ово независно тело има свој печат са статусом правног лица са седиштем у Београду, Немањина 22–26. Финансијска средства за рад овог тела обезбеђују се сваке године у буџету Републике Србије.

Републичка комисија има председника и шест чланова које на период од пет година, након спроведеног јавног конкурса, бира Народна скупштина. Тренутно је у току нови избор председника и чланова Републичке комисије путем јавног конкурса, јер почетком примене новог Закона о јавним набавкама престаје мандат председника и чланова Републичке комисије изабраних у складу са одредбама старог закона („Сл. гласник РС", број 116/08).

Републичка комисија с председником и новим члановима ступа на дужност даном почетка примене новог закона, односно 1. априла 2013. године.

Задаци и послови из надлежности Републичке комисије сложени су, обимни и одговорни. У Србији, према статистичким подацима, има око 12.000 наручилаца и око 80.000 потенцијалних понуђача. Број уложених захтева за заштиту права се из године у годину стално повећава.

Према подацима са званичног сајта Републичке комисије за заштиту права видимо да се број предмета са 654, колико их је било у 2008. години, повећао на 1.622 примљена предмета у 2012. години. Што се тиче решених предмета, у 2008. години је решено 675, а 2012.

добра пословна пракса и заузму заједнички ставови по многим питањима. **Републичка комисија може**, по новом закону, **и ван оквира захтева да** по службеној дужности **цени да ли је покренута одговарајућа врста поступка или није, да ли су прекршене одредбе закона због којих се уговор може поништити или је уговор ништав**. Комисија се овим питањем може бавити чак иако је подносилац захтева повукао свој захтев, што по старом закону није било могуће.

Републичка комисија **има дуже рокове за одлучивање** у односу на стари закон и **они износе двадесет дана од дана пријема уредног захтева** за заштиту права, а најкасније у року од тридесет дана од дана подношења уредног захтева за заштиту права. Овде треба правити разлику између речи пријем и подношење, јер су у питању радње чији су актери различити (наручиоци и подносиоци захтева). Републичка комисија рок може продужити из нарочито оправданих разлога за петнаест дана.

Рок за доношење одлуке по жалби је осам дана, као што је било регулисано и по старом закону.

Одлука Републичке комисије је коначна, јер се против ње не може уложити жалба. Једина могућност за оспоравање одлуке Републичке комисије јесте покретање управног спора тужбом пред Управним судом у року од тридесет дана од дана пријема одлуке.

Нови Закон о јавним набавкама дао је први пут **посебна овлашћења Републичкој комисији која она до сада никада није имала**. Чланови Републичке комисије могу спроводити најављене или ненајављене контроле код наручиоца, о чему се саставља записник. При контроли овлашћени су да изврше преглед и копирају документацију, запечате пословне просторије и документацију за време контроле, узимају изјаве од представника наручиоца и других запослених код наручиоца.

Републичка комисија ће по службеној дужности пазити и на злоупотребе улагања захтева за заштиту права подносилаца захтева. **Установљена је законска претпоставка за несавесне понуђаче да ако су, у периоду од шест месеци непрекидно, три захтева за заштиту права одбијена сматра се да је подносилац захтева злоупотребио захтев за заштиту права**, осим ако у поступку пред Републичком комисијом не докаже супротно. За злоупотребу захтева за заштиту права изричу се новчане казне.

Из свега изложеног можемо закључити да ће применом новог Закона о јавним набавкама поступак заштите права бити скупљи, али истовремено транспарентнији, ефикаснији и под већим надзором и контролом релевантних органа.

Смешна страна адвокатуре

Најстарија професија

Расправљали хирург, инжењер и адвокат о томе чија је професија најстарија.

Хирург самоуверено каже: „Сви знамо како је Бог од Адамовог ребра створио Еву. Очигледно је да је медицина прва настала."

Инжењер, наравно, има своју теорију: „Да, али је, пре тога, Бог из хаоса створио небо и земљу, и то за мање од недељу дана. Морате се сложити с тим да је то било ремек-дело инжењеринга и да то чини ову професију старијом и од медицине."

Адвокат ће на то, задовољно се смејући: „А, шта мислите, ко је створио хаос?"

РУЖИЦА СТОЈИЉКОВИЋ
специјалиста за буџетски поступак и буџетску контролу, са дугогодишњим радним искуством на пословима израде прописа и њихове примене у области буџетског система
budzeti@legeartis.rs

Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору

Иако је Министарство финансија и привреде донело одговарајуће Упутство о примени овог закона, у пракси ипак постоје одређене недоумице у вези с његовим спровођењем

Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Сл. гласник РС”, бр. 93/2012) донет је 28. септембра 2012. године. Ступио је на снагу 29. септембра 2012. године, а примењује се почев од обрачуна и исплате зараде за октобар 2012. године.

Министарство финансија и привреде донело је одговарајуће Упутство о примени Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, али су, и поред тога, у примени овог закона остала неразјашњена многа питања.

На кога се Закон односи

Законом је утврђена максимална зарада у јавним агенцијама, организацијама на које се примењују прописи о јавним агенцијама, организацијама обавезног социјалног осигурања, јавним предузећима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, правним лицима над којима Република Србија, аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, као и у другим правним лицима у којима јавна средства чине више од 50% прихода (члан 1. ст. 1. Закона).

Да би се прецизирало на кога се Закон односи морамо имати у виду дефиницију корисника јавних средстава из Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/2003, 73/2010, 101/2010, 101/2011 и 93/2012). Наиме, корисници јавних средстава јесу директни и индиректни корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и јавна предузећа која је основала Република Србија, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години, као и јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама.

Полазећи од дефиниције корисника јавних средстава из Закона о буџетском систему, **произлази да се Закон не примењује на плате запослених директних и индиректних корисника, и то: у органима и организацијама Републике Србије, органима и службама аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, правосудним органима, установама из области јавних служби (установе из области образовања, дечје заштите, здравства, културе, физичке културе, социјалне заштите)**. Плате ових корисника утврђене су посебним законима.

Осим наведеног, у члану 1. Закона утврђено је **да се одредбе Закона не примењују ни на следеће запослене у јавном сектору**: запослене у Народној банци, Контроли летења Србије и Црне Горе

Практично, зарада запосленог може бити увећана и по основу увећања утврђених у члану 108. тач. 1–3. Закона о раду, с тим да укупна зарада не може прећи износ максималне зараде утврђене Законом.

Да подсетимо, у члану 108. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005 и 54/2009), у тач. 1–3, утврђена су увећања по основу рада на дан државних празника који је нерадан дан, за рад ноћу и рад у сменама, за прековремени рад.

У тачки 4) члана 108. Закона о раду утврђено је **увећање по основу времена проведеног на раду (минули рад)** те за тај износ зарада запосленог **може прећи износ максималне зараде**.

Зараде за запослене на пратећим и помоћно-техничким пословима

Законом су утврђене и највише зараде за запослене који обављају пратеће и помоћно-техничке послове (члан 3. Закона), с тим да се ово ограничење не примењује (према Закључку Владе, 05 Број: 120-7866/2012 од 8. 11. 2012) на зараде у јавним предузећима, акционарским друштвима и друштвима са ограниченом одговорношћу чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе и зависним друштвима капитала чији су оснивачи та предузећа.

Максималне зараде за ове запослене утврђене су према нивоу плата намештеника у државним органима. Питање које се постављало односи се, пре свега, на одређивање **који су то пратећи и помоћно-технички послови**. Одговор је садржан у одредбама Закона о државним службеницима према којима су послови државних службеника послови из делокруга рада органа и с њима повезани општи правни, информатички, материјално-финансијски, рачуноводствени и административни послови, док су остали послови пратећи или помоћно-технички послови.

Максимална зарада за запослене на пратећим и помоћно-техничким пословима износи према четвртој групи за намештенике 27.665,94 динара, према петој групи за намештенике 22.132,75 динара, према шестој групи за намештенике 18.443,96 динара. Следеће усклађивање нивоа максималне зараде ће се извршити од исплате за април 2013. године (повећање 2%).

Уколико је овако утврђена зарада испод минималне зараде, запосленом се исплаћује минимална зарада.

Практично, максимална зарада запосленог на пратећим и помоћно-техничким пословима може бити увећана и по основу увећања утврђених у члану 108. тач. 1–3. Закона о раду, с тим да укупна зарада не може да пређе износ максималне зараде утврђене Законом. Да још једном подсетимо, у члану 108. Закона о раду, у тач. 1–3, утврђена су увећања по основу рада на дан државног празника који је нерадан дан, за рад ноћу и рад у сменама, за прековремени рад.

У тачки 4) члана 108. Закона о раду утврђено је увећање по основу времена проведеног на раду (минули рад), **при чему за овај износ зарада запосленог може прећи износ максималне зараде**.

Мало је вероватно да би до тога дошло у случају зараде запослених на пратећим и помоћно-техничким пословима да Закон није донет.

Зарада запосленог може прећи износ максималне зараде за увећање остварено по основу времена проведеног на раду (минули рад).

Закон о специјалном упису

У време писања овог текста, предлог Закона о посебним условима за упис права својине на објектима изграђеним без грађевинске дозволе већ се нашао у скупштинској процедури. То је прилика да се разреше бројне нејасноће и недореченост које у њему евидентно постоје

После неколико враћања нацрта закона на дораду ресорном министарству и веома бурне расправе у круговима стручне јавности, Влада Републике Србије је у фебруару усвојила Предлог закона о посебним условима за упис права својине на објектима изграђеним без грађевинске дозволе.

Овим предлогом закона **дефинисано је да ће будући закон уређивати упис права својине на објектима, односно деловима објеката, који су изграђени без грађевинске дозволе до 11. септембра 2009. године, односно који се користе без употребне дозволе** (у даљем тексту: бесправно изграђени објекти), **као и на грађевинском земљишту на коме је објекат изграђен, односно на грађевинском земљишту испод објекта.**

Чланом 1. Предлога закона прецизирано је још да се овај закон односи на стамбене објекте намењене за породично становање, стамбено-пословне објекте, односно посебне делове у тим објектима, викенд куће (куће за одмор), објекте намењене за обављање занатске делатности, помоћне и економске објекте.

Истим чланом Предлога закона, предвиђено је да орган надлежан за послове урбанизма, на захтев Републичког геодетског завода (у даљем тексту: орган надлежан за упис права својине), у року од 15 дана од дана достављања захтева, утврђује да ли се ради о објекту који испуњава напред наведене услове за упис и о томе писмено обавештава подносиоца захтева.

Чланом 2. Предлога предвиђено је да ће се **упис права својине** на бесправно изграђеним објектима вршити **на основу јавних и приватних исправа које су подобне за упис права својине** на земљишту и објектима, у складу са одредбама овог закона, закона којима се уређује планирање и изградња, основама својинскоправних односа и државним премером и катастром (у даљем тексту: докази).

Чланом 3. овог предлога закона дефинисано је да ако је власник бесправно изграђеног објекта уписан као носилац права коришћења на катастарској парцели на којој је бесправни објекат изграђен, орган надлежан за упис права својине једним решењем уписује право својине на објекту и грађевинском земљишту, ако су испуњени услови прописани овим законом.

Овај члан се, међутим, **не односи на лица која у складу са одредбама закона спадају у круг лица на која се примењују одредбе о конверзији земљишта уз накнаду**.

Чланом 4. овог Предлога предвиђено је да ако је бесправно изграђени објекат саграђен на грађевинском земљишту које је у својини или је на њему уписано право коришћења у корист неког трећег лица (физичко или правно лице или јединица локалне самоуправе, аутономна покрајина или Република Србија), орган надлежан за упис права својине једним решењем уписује право својине на објекту и грађевинском земљишту испод објекта, ако су испуњени услови прописани овим законом.

За грађевинско земљиште из претходног става плаћа се накнада власнику грађевинског земљишта, у складу са прописима којима се уређује експропријација. До достављања доказа о регулисању

ПОСЛЕДЊА ВЕСТ

Непосредно пред објављивање овог броја часописа, Народна скупштина Републике Србије је по хитном поступку спровела начелну расправу и расправу по амандманима, након чега је и усвојила закон о чијем предлогу смо говорили у овом тексту.

Највеће корекције, у односу на Предлог закона, усвојени текст закона доноси у члану 1. где је дошло до ограничавања у погледу намене и квадратуре за објекте који могу да буду предмет оваквог уписа. Наиме, законодавац је прописао да право својине на објектима изграђеним без грађевинске дозволе може бити уписано на породичним стамбеним објектима до 300 m² нето корисне површине, становима у стамбеним и стамбено-пословним зградама до 200 m² нето корисне површине, на пословном простору у стамбеним и стамбено-пословним зградама до 100 m², на гаражама до 30 m², на викенд кућама (куће за одмор) до 200 m², на објектима за обављање занатске делатности до 100 m², на помоћним и економским објектима.

Затим, у члану 4. усвојеног текста закона предвиђено је да ако је бесправно изграђени објекат саграђен на грађевинском земљишту које је у својини или је на њему уписано право коришћења у корист неког трећег лица (физичко или правно лице или јединица локалне самоуправе, аутономна покрајина или Република Србија), орган надлежан за упис права својине решењем уписује право својине на објекту, без стицања права на земљишту на коме је објекат изграђен. Истим чланом прописано је да ће право својине на земљишту у корист власника објекта бити уписано када власник објекта надлежном органу достави доказ да је неким правним послом стекао право својине на земљишту на коме је објекат изграђен, уз прецизирање да власник објекта не може остварити никаква права власника, односно сувласника на предметном земљишту, већ га може користити искључиво ради приступа објекту.

Такође, предвиђена је и дужност власника објекта да, у случају да у року од 2 године од дана ступања на снагу овог закона не реши имовинскоправне односе на земљишту, о свом трошку утврди земљиште за редовну употребу објекта и власнику исплати тржишну цену за предметно земљиште.

Чланом 5. прописано је да ће се упис права својине на бесправно изграђеном објекту који је изграђен на катастарској парцели која је у сусвојини, односно сукоришћењу више лица, а на којој није спроведена препарцелација, извршити уз писмену сагласност сувласника, односно сукорисника. Ова одредба закона ће у пракси у великој мери ограничити примену самог закона с обзиром на то да је управо писмена сагласност сукорисника и представљала највећи проблем у поступку легализације.

И на крају треба навести и одредбу члана 11. усвојеног текста закона по којој се уговор којим се отуђује објекат на коме је уписано право својине, у складу са овим законом, не може судски оверити без потврде јединице локалне самоуправе, на чијој територији је објекат саграђен, да је власник објекта уредио односе у погледу плаћања накнаде за уређивање грађевинског земљишта. У пракси, то ће значити да ће власници објеката на којима им је уписано право својине, у складу са овим законом, када буду хтели да располажу својим објектом морати да прођу кроз поступак легализације, односно накнадног издавања грађевинске и употребне дозволе, односно мораће у том независном поступку да плате накнаду за уређивање грађевинског земљишта.

Намеће се закључак да Предлог закона о коме смо писали у овом тексту, током скупштинске процедуре није унапређен онако како се то очекивало. Напротив, сматрамо да је већина амандмана још више обесмислила усвојени Закон и отежала његову примену у пракси. И пре почетка примене самог Закона у техничком смислу, већ сада је јасно да и они грађани који буду испунили постављене критеријуме и прођу кроз читаву процедуру уписа права својине на бесправно изграђеним објектима неће бити у много бољој позицији него што су то данас.

Како се обезбедити за старост?

Циљ овог текста је да вам објективно и непристрасно представи добровољно пензијско осигурање и животно осигурање, кроз приближавање суштине ова два института, те да вам помогне у избору модела обезбеђења за треће животно доба

У свим цивилизацијама је присутан људски страх од старости. Он почива на страху од болести, немоћи, губитка памћења, лепог изгледа и сл. Како би се боље осећали, људи прибегавају разним начинима да се материјално обезбеде и треће доба дочекају спремни. Новац нас не може подмладити, али нам, свакако, може омогућити пристојан живот.

Осим државне пензије, која је свима позната, у Србији постоји могућност остварења и приватне. Многи се одлучују за штедњу у банци, а они који баш никоме не верују – увек на располагању имају сламарицу. На нашем тржишту осигурања присутно је и животно осигурање, па иако се нуди као пензијски вид осигурања и с њим има одређених сличности, важно је истаћи да се овај вид осигурања суштински разликује.

Чак и за оне који већ уживају у својој државној пензији постоји вечити страх да ли ће оне бити редовно исплаћиване, а нарочито онда када долази до промене власти, што не треба да чуди будући да је у прошлости било периода када су пензије касниле и по годину дана. Додатну несигурност ствара сазнање да су државни пензијски фондови празни и да се текуће пензије исплаћују из наплаћених доприноса, а недостајући део намирује из државног буџета.

Опште је позната чињеница да све мањи број запослених уплаћује доприносе за све бројнију популацију пензионера, што је нормалан процес у свим земљама у транзицији, а нарочито је изражен у срединама које имају стару популацију попут наше. Последњих година одвија се и реформа обавезног пензијског осигурања, па и то узрокује додатну несигурност. Ако се томе придода чињеница да у октобру 2012. године пензије процентуално нису биле усклађене сходно прописима, већ у нижем износу, онда се осећање несигурности и забринутости додатно појачава.

У овом тексту позабавићемо се **поређењем добровољног пензијског осигурања** (као још једног вида обезбеђења за треће доба) **и животног осигурања** које се на тржишту осигурања нуди као пензијско. Циљ је јасан: **да помогнемо читаоцима да боље разумеју ова два института и одлуче да ли ће неком од њих указати своје поверење**.

Добровољно допунско пензијско осигурање

Добровољно допунско пензијско осигурање је априла 2006. године Законом о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Сл. гласник РС”, бр. 85/2005 и 31/2011) и формално уведено у наш правни систем и то као саставни део реформе пензијског система. Реформа се заснивала на пензијском систему „три стуба” који је креирала Светска банка, а који од 1994. године, у разним видовима, функционише у централноисточној Европи (прва га је увела Чешка). **Први стуб овог система представља државни пензијски фонд, други стуб јесу обавезни допунски пензијски фондови**, док **трећи стуб чине добровољни допунски пензијски фондови**. Обавезни и добровољни фондови засновани су на принципима капитализоване штедње и индивидуалних рачуна, а сврха им је штедња за старост. Штедња у добровољним пензијским фондовима (ДПФ) један је од најчешћих видова штедње за старост у свету и представља допуну обавезном државном пензијском осигурању.

Према подацима НБС-а за треће тромесечје 2012. године, на тржишту осигурања у Србији послује 28 осигуравајућих друштава, при чему се њих седам бави искључиво животним осигурањем, а њих шест животним и неживотним. Подаци за целу годину још увек нису објављени. Закључно са септембром 2012. године, друштва у страном власништву имају преовлађујуће учешће у премији животног осигурања (90,5%). Укупна премија животног осигурања у овом периоду износила је 7,25 милијарди динара, што представља 17,6% од укупне премије свих врста осигурања. У истом периоду 2011. године то учешће је износило 15,8%. Повећање учешћа премије животног осигурања последица је њеног високог раста (од 18,9%) у 2012. години. У целој 2011. години остварена је премија од 8,70 милијарди динара, а осигурано је преко 364.000 лица. Велики проблем у прибављању животног осигурања представљају тзв. сторно полисе, односно закључени уговори по којима није уплаћена премија. Њих је у 2011. години било око 31.000, што представља готово 30% од броја нових осигурања. Осим тога, **све је чешћи и откуп осигурања, нарочито због нередовног плаћања премије,** када долази до редуковања (смањења) осигураних сума. По основу откупа у 2011. години престало је осигурање за преко 13.000 лица.

Накнаде за услуге осигуравајућих друштава

За своје услуге спровођења животног осигурања **осигуравајућа друштва наплаћују режијски додатак** који је на нивоу свих осигуравајућих друштава у 2011. години износио **око 17,76%** (17,72% за прва девет месеци 2012. године).

Свако осигуравајуће друштво својим актима одређује висину режијског додатка, а она је врло различита и, према доступним информацијама, креће се од 13% до 22%.

Како изабрати осигуравајуће друштво

При избору осигуравајућег друштва код кога би се закључило животно осигурање, под условом да су сви остали елементи уговора исти (пол, старост, премија, време трајања, начин плаћања), **треба обратити пажњу на висину гарантоване суме**. Висина осигуране суме уједно одражава и висину режијског додатка, као и све остале елементе као што су техничка каматна стопа, таблице смртности и сл. Ако су трошкови осигуравајућег друштва нижи, сума је виша. Приписана добит се исплаћује у случају доживљења и представља очекивање осигуравача, па је у том смислу неизвесна.

Закључак

Циљ овог текста био је да вам објективно и непристрасно представи добровољно пензијско осигурање и животно осигурање, кроз приближавање суштине ова два института, те да вам помогне у избору модела обезбеђења за треће животно доба.

За који год од понуђених модела да се одлучите, имајте на уму да одлуку о томе треба донети довољно рано, будући да су давно прошла времена када је држава бринула о нашој сигурности у старости. Исто тако, при доношењу ове животно важне одлуке треба узети у обзир и неке сасвим нове могућности које су још до пре само неколико година биле готово незамисливе.

Смешна страна адвокатуре

Адвокат: „Реците нам, докторе, када нека особа умре у сну, да ли је истина да тога не може бити свесна све до наредног јутра?"

Вештак: „Да ли сте ви заиста положили правосудни испит?"

Уставна жалба као моћно средство у области радних односа

Евидентно је да уставна жалба у области радних односа представља „моћно" средство у заштити права и интереса у споровима из радног односа, док познавање праксе Уставног суда у овој области нуди могућност „предвиђања" коначног исхода спора

Вођење судских поступака ради решавања спорова из радних односа специфично је, добрим делом, и због правних извора права и обавеза у овој области. Поред колективних уговора, почевши од Општег па све до оног код послодавца, извор права у области радних односа јесте и Устав Републике Србије („Сл. гласник РС", бр. 98/2006). Иако **уставна жалба Уставном суду стоји на располагању, чини се да се због повреде уставом зајемчених права из радног односа недовољно користи као „последње" правно средство** у домаћем правном систему у остварењу тужбених, односно жалбених захтева. На ову констатацију указује чињеница да од 2006. године, када је уведен институт уставне жалбе, свега око 2% укупно поднетих уставних жалби „отпада" на уставне жалбе у области рада.

Питање улагања овог правног инструмента нема само теоријски већ, напротив, има и практичан значај, будући да, према члану 426. ст. 1. тач. 12) Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС", бр. 72/2011), одлука Уставног суда, у поступку по уставној жалби, којом је утврђена повреда или ускраћивање људског или мањинског права и слобода зајемчене Уставом, а што је могло да буде од утицаја на доношење повољније одлуке, представља разлог за понављање парничног поступка. Осим тога, могу се навести и друге могућности из Закона о уставном суду („Сл. гласник РС", бр. 109/2007 и 99/2011), као што је досуда накнаде нематеријалне штете.

Одредбе о људским и грађанским правима садржане у Уставу Републике „преклапају се" са одредбама Конвенције о заштити људских и мањинских права које су правни основ за реализацију захтева у радном спору, а којима се, даље, могу „побијати" одлуке Уставног суда (право на правично суђење, право на имовину...). С друге стране, Устав изричито јемчи корпус људских права из области радних односа које Конвенција не познаје (одредбе о „неодрецивим" правима по основу рада). Познавање одлука Европског суда за људска права у Стразбуру у споровима из радног односа битно је из разлога могућности побијања одлука Уставног суда пред овом судском инстанцом, о чему ћемо писати у неком од наредних бројева.

Уставна жалба

Уставна жалба је правни инструмент за заштиту људских и грађанских права зајемчених Уставом Републике Србије. Као правни институт, призната је у чл. 170. Устава који прописује да се може изјавити против појединачних аката или радњи државних органа (укључујући и судове, редовне или посебне надлежности) или организација којима су поверена јавна овлашћења (примера ради, организација које су овлашћене за издавање лиценци, рецимо, Лекарска комора Србије и сл.), а којима

Парнични суд није везан правном квалификацијом повреде радне обавезе.

образложења одредница „потребе процеса и организације рада", јер су ове одреднице као разлог понуде за закључење анекса, у смислу члана 172. Закона о раду, биле само цитиране и без ближег објашњења у чему се оне састоје. *Argumentum a simili ad simile*, исти је принцип и када је у питању отказ уговора о раду по основу члана 179. ст. 1 тач. 9) Закона о раду, где одреднице „технолошке, организационе или економске промене" ни на који начин нису ближе одређиване.

У пракси Уставног суда, поставило се питање да ли и решења о умањењу зараде (формалноправни основ је члан Закона о раду, у делу вредновања радног учинка, а стварни разлог јесте санкционисање повреде радне обавезе) морају садржавати образложење. У одлуци Уж. 312/2010 Уставни суд је заузео становиште да и решења о умањењу зараде морају бити образложена, уз навођење врсте повреде радне обавезе због којих се умањење врши.

Слободан избор рада

Једно од неотуђивих људских права у области радних односа јесте и слобода рада. Закони не садрже ближе одређење овог појма, а у теорији је присутан став да исти представља супротност принудном раду, као раду мимо слободно изражене воље.

У пракси Уставног суда поставило се питање да ли дуже уговарање отказног рока од законом прописаног рока од 15 дана, у случају отказа уговора о раду на иницијативу запосленог, представља кршење принципа слободе рада. Уставни суд је у Одлуци Уж. 464/2008 потврдио ставове Врховног касационог суда да су разлози за овакво уговарање то што је туженој потребно, а с обзиром на послове којима се бави, да уместо запосленог који је дао отказ уговора о раду, на време прими и обучи другог радника и да је у питању радно место са странкама у одређеној процедури, и истакао да је, с обзиром на то да Законом није утврђен најдужи рок у коме се послодавцу може отказати уговор о раду, **ово питање препуштено слободној вољи уговарача**.

Имајући у виду претходни случај, спорно правно питање јесте тумачење границе између облигационог и радног права односно заједчених уставних права у области рада (слободе рада). Оно се појављује и у случају уговарања (високе) накнаде штете послодавцу за случај стипендирања запосленог, у ситуацији када овај једнострано, на своју иницијативу, даје отказ уговора о раду. Дато питање делом дотиче питање слободе рада, и до сада се није појављивало као предмет уставне жалбе пред Уставним судом, али би се правни основ за поништај такве одредбе пре могао тражити у начелу једнакости узајамних давања из Закона о облигационим односима.

Закључак

Евидентно је да је уставна жалба у области радних односа „моћно" средство у заштити права и интереса запослених у споровима из радног односа. Томе доприноси и могућност ширег тумачења ових уставом заједчених права (право на рад, слобода рада...) за које у погледу њиховог значења ни у теорији не постоји јединствен став.

Већ у иницијалној фази решавања одређеног питања, познавање праксе Уставног суда у овој области нуди могућност „предвиђања" коначног исхода спора, при чему је више „тактичко" питање треба ли одлуку Уставног суда „подносити" у редовном поступку или сачекати одлуку по уставној жалби и онда предложити понављање поступка. Ово тим пре што се Уставни суд у свом раду позива на своја ранија правна схватања исказана у одлукама по Уставној жалби, стварајући тиме својеврсну „прецедентност" нашег правног система.

Алтернативне санкције и алтернативни начини извршења казне

Иако све земље света данас теже томе да казну затвора замене њеним алтернативама, ова санкција мора опстати у кривичном законодавству. Електронски надзор у месту становања у нашем законодавству чак се и не сматра врстом казне, већ начином алтернативног одслужења изречене затворске казне

Казна затвора представља ограничење слободе преступника одлуком суда, у поступку у ком је утврђено да је реч о починиоцу кривичног дела. Временски контекст њеног настанка углавном се везује за прелаз из средњег века у нови. И пре њеног настанка, међутим, постојао је начин кажњавања лишењем слободе које представља претечу савременој казни затвора. Тако су многи средњовековни градови имали мале локалне тамнице, у које је могло стати двадесет до тридесет заточеника. Данашње казнене установе потичу управо од таквих тамница, где су затварана лица која је по тадашњим схватањима требало „поправити".

Крајем 18. века и почетком 19. казна лишења слободе јавља се као посебна мера у регистру кривичних санкција, а с њом и казнени заводи као установе за њено извршење. Разлози за појављивање казне лишења слободе су разни, а традиционално се наводе следећи:

1) хуманистичка настојања да се нађе замена за бруталне смртне и телесне казне;
2) промене у скали друштвених вредности (за већину кривичних дела само одузимање слободе сматра се довољном казном); и
3) промена, услед урбанизације и индустријализације, односа према кажњавању који је одликовао сеоског човека: уместо убијања или сакаћења, тражи се његово затварање како би био контролисан и дисциплинован.

Последњих деценија казна лишења слободе претрпела је бројне критике и најразличитија негирања, која полазе од карактера и саме суштине овакве казне, па све до истицања превасходног значаја ресоцијализације као основне сврхе кажњавања.

У релативно блиској прошлости примећено је да казна затвора има веома негативан утицај на осуђенике. Још на Другом криминолошком конгресу, који је одржан у Паризу 1950. године, указано је на то да боравак у затвору штетно делује на телесно здравље и психу осуђеног лица, као и на његов социјални статус и то:

- у физичком погледу;
- у психолошком погледу;
- у друштвеном погледу.

Истраживања спроведена у прошлом веку показала су да недостатак кретања, ваздуха и светлости, те санитарне и хигијенске прилике у затворским установама, у физичком погледу доводе до низа болести, а нарочито до туберкулозе, од које је смртност осуђеника била три пута већа него код популације на слободи. Данас је ситуација нешто повољнија, мада има података да у одређеним установама осуђеници још увек немају елементарне хигијенске услове у ћелијама, те да недостају простори за шетњу и рекреацију. Проблем који много више забрињава, међутим, јесте тај што основних хигијенских

„Кућни затвор” заправо и није санкција.

Ваља истаћи и то да кућни затвор до сада није никоме замењен класичном казном затвора јер је прекршио правила понашања или је у међувремену осуђен на другу казну, из чега произлази да осуђеници озбиљно схватају ограничења која им се намећу.

Након одслужења казне, наруквица се враћа у управу, а потом „рестартује” за даљу употребу.

Прва казна затвора у кућним условима са електронским надзором у Србији почела је да се извршава 5. јануара 2011. године. Лице З. Ј. из Краљева постало је први осуђеник коме је на ногу постављен одашиљач за електронски надзор. Оно је правноснажно осуђено на пет месеци затвора због тешког дела против безбедности јавног саобраћаја.

Током 2011. године, према подацима Управе за извршење кривичних санкција, реализовано је 70 извршења казни затвора у кућним условима са електронским надзором. Тренутно се на издржавању казне кућног затвора уз примену електронског надзора налази око 140 особа.

Уређаји за електронски надзор осуђеника на кућни притвор нису претерано скупи и њихова цена се у Америци креће између 3.000 и 10.000 долара. При том су најјефтинији они уређаји који само региструју да ли је окривљени напустио одређени простор, без такозваног локатора кретања.

Поред кућног затвора уз електронски надзор, закон предвиђа и могућност одслужења казне у стану, али без електронског надзора.

У одлуци којом се усваја предлог за издржавање казне у кућним условима, суд одређује да ли ће осуђени добити електронску наруквицу или неће. Уколико суд одлучи да не буде електронског надзора, проверу правилног извршења казне у том случају врши Повереник из Управе за извршење кривичних санкција, путем ненајављених посета, као и путем изненадних телефонских провера.

Закључак

У нашем законодавном систему казна затвора је једна веома важна санкција и није оправдано мишљење да се она, по сваку цену, мора заменити алтернативним казнама или алтернативним начинима одслужења казне.

Постоје кривична дела за која нема адекватније санкције од казне затвора. Такође, постоје учиниоци кривичних дела, који ради сигурности друштва и јавног мњења морају бити уклоњени из друштва, а будући да је смртна казна избачена из кривичног законодавства једино праведно решење за тежак криминалитет јесте казна која ће се извршавати у установи затворског типа.

Иако све земље света данас теже томе да казну завора замене њеним алтернативама, ова санкција, свакако, мора опстати у кривичном законодавству, ако ни због чега другог, онда зато што се у великом броју случајева показала као одговарајућа за одређена кривична дела и одређене типове учиниоца кривичних дела.

Уколико се узме у обзир и сама генеза развоја кривичних санкција, могу се приметити одређене правне тенденције. Полазећи од цивилизацијских и хуманистичких токова, а поготово људских права, највредније право јесте право на живот, те је оправдан разлог за напуштање смртне казне. На другом месту у скали људских права јесте право на слободу кретања, па је стога правна тенденција и напуштање саме казне затвора, или њено што хуманије извршење.

Не треба заборавити да су у старом и средњем веку главне казне биле смртна, тј. капитална, а поред тога и телесна. Тек касније је кажњавање било усмерено на искључење слободе кретања (тамница, затвор), тако да се може закључити да се данашње тенденције у развоју пенологије крећу ка кућном ограничењу слободе кретања, што је далеко хуманије по осуђена лица.

СУДСКО-АДВОКАТСКИ РОКОВНИК ЗА 2013.

Уважавајући примедбе и предлоге својих дугогодишњих корисника, издавачко друштво ИНГ-ПРО д.о.о. објавило је Судско-адвокатски роковник за 2013. у два одвојена дела, у препознатљивом и општеприхваћеном решењу у тврдом кожном повезу, формата Б5, високог квалитета двобојне штампе и израде.

Због заказивања рочишта више месеци унапред у наредној години, а на предлог појединих судова, седмични систем је проширен све до средине априла 2014. Списак судова и јавних тужилаштава такође је употпуњен адресама и бројевима телефона.

Први део, **Роковник**, 240 страна, садржи:

- Месечни систем
- Седмични систем
- Евиденцију решених предмета по месецима и финансије
- Судске таксе и адвокатске тарифе
- Додатак: Важни датуми, Православни календар за 2013. и 2014, Важни телефони, Амбасаде, Србија и Црна Гора у километрима, Мерне јединице, Телефонски именик и Белешке

Други део, **Именик**, 330 страна, садржи:

- Преглед судова и јавних тужилаштава са адресама и бројевима телефона
- Именик арбитара и миритеља у поступку мирног решавања радних спорова
- Списак извршитеља
- Списак судских вештака
- Списак судских тумача
- Адресар адвоката по адвокатским коморама

Судско-адвокатске роковнике за 2013. можете поручити на бројеве телефона: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или е-поштом на ingpro@ingpro.rs

Порески календар

5. АПРИЛ

- Подношење захтева за субвенционисање пореза на зараде и доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на обрасцу ЗСП и ЗСД за претходни месец
- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу ОБРАЗАЦ ОЗУ
- Подношење збирног месечног обрачуна накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама на обрасцу ЗМОН за претходни месец
- Плаћање накнаде за игре на срећу
- Збирна пореска пријава за порезе по одбитку – Обрасци ПП ОД, ПП ОД-1 и ПП ОПЈ-1 до ПП ОПЈ-8
- Уплата средстава по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и обавеза достављања извештаја о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом у складу са Законом – Образац ИОСИ за претходни месец
- Порез на доходак на остале приходе (уговори о ауторском праву, о закупу непокретности, опреме и друге покретне имовине, уговори о делу, о привременим и повременим пословима и други приходи) – Образац ПП ОПЈ-2 до ПП ОПЈ-8 за претходни месец

10. АПРИЛ

- Подношење обрачуна пореза на премије неживотног осигурања на обрасцу МОППНО за претходни месец
- Плаћање пореза на премије неживотног осигурања за претходни месец
- Месечни извештај о пословању отвореног, односно затвореног инвестиционог фонда на прописаном обрасцу ОИФ, ЗИФ за претходни месец
- Месечни извештај о пословању друштва за управљање за претходни месец, на прописаном обрасцу
- Месечни извештај о улагању у дужничке хартије од вредности – издаваоци резиденти и нерезиденти – ОБРАЗАЦ ХОВ

15. АПРИЛ

- Подношење месечне пореске пријаве за ПДВ
- Плаћање ПДВ-а за претходни месец
- Обавеза брокерско-дилерског друштва да Комисији за хартије од вредности достави извештај о свом пословању
- Достављање евиденција о издатим, искоришћеним, оштећеним и неискоришћеним маркицама за цигарете, односно алкохолна пића за претходни месец
- Порез на добит правних лица

Карактеристике у исплати дивиденди акционарима по годишњем рачуну за 2012. у складу са Законом о привредним друштвима

Право на дивиденду једно је од најважнијих имовинских права акционара и односи се на право на удео у чистој годишњој добити друштва. Претпоставка његовог остварења је у испуњењу неколико предуслова

Према члану 270. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011 и 99/2011, у даљем тексту: Закон), по усвајању финансијских извештаја за пословну годину, акционарско друштво распоређује остварену добит те године следећим редоследом:
1) за покриће губитака пренесених из ранијих година;
2) за резерве, ако су оне предвиђене посебним законом.

Ако након распоређивања добити за ове сврхе преостане део добити, скупштина га може расподелити:
- за резерве, ако их је друштво утврдило статутом (статутарне резерве);
- за дивиденду, у складу са Законом.

Према слову Закона, остварени нето добитак, после покрића губитка и издвајања за законске и статутарне резерве, акционарско друштво може да употреби за исплате акционарима у виду дивиденди. У расподели дивиденди учествују сви акционари конкретног акционарског друштва, како запослени, тако и појединци ван конкретног друштва, укључујући и Акцијски фонд, ако поседује акције тог друштва које је стекао у поступку приватизације.

Треба најпре упозорити да **исплата дивиденди зависи и од врсте акција** које је друштво издало и продало у претходном периоду, па тако:
1) ако су све продате акције обичне и ако су све акције једнаке вредности, свака појединачна акција даје иста права свом власнику у односу на дивиденду; у том случају се укупан износ издвојених средстава за дивиденде дели бројем уплаћених акција, чиме се утврђује бруто износ дивиденде по једној акцији, а укупна бруто вредност дивиденде по појединцу зависи од броја акција које он поседује;
2) уколико је друштво, поред обичних акција, издало и преференцијалне акције, мора се имати у виду да за те акције постоји право првенства наплате дивиденде; у том случају скупштина акционара мора најпре да утврди износ дивиденди за преференцијалне акције, а преостала средства може да расподели обичним акционарима.

Остваривање права на дивиденду

Право на дивиденду је једно од најважнијих имовинских права акционара и односи се на право на удео у чистој годишњој добити друштва. Опште право акционара на учешће у добити конкретизује

5. Дивиденде одређене овом одлуком исплатиће се акционарима у року од 60 дана од дана доношења ове одлуке на Скупштини акционара.

6. Директор ће спровести одлуку о исплати дивиденди.

7. Управа друштва је дужна да најкасније у року од 15 дана од дана одржавања Скупштине обавести акционаре о одлуци о исплати дивиденде и износу дивиденде, као и о року исплате.

8. Дивиденде по овој одлуци ће се исплатити у динарима, уплатом на текући рачун акционара.

9. Ако после дана дивиденди, а пре дана исплате дивиденди, акционар пренесе – прода своје акције по основу којих је остварио право на дивиденде, он задржава право на исплату дивиденде.

О б р а з л о ж е њ е

Скупштина Акционарског друштва _____ а.д. разматрала је предлог одлуке Одбора директора о исплати дивиденде за 2012. годину, те га је прихватила као основан, јер је донет по разматрању Финансијског извештаја и Извештаја о пословању, Ревизорског извештаја и Извештаја Надзорног одбора за 2012. годину, којима је утврђено да општа пословна и финансијска ситуација друштва, као и остварени добитак, омогућавају исплату дивиденди у предложеном износу. Имајући у виду речено, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:
– Председавајућем Скупштине
– Председнику Извршног одбора
– Председнику Надзорног одбора
– Руководиоцу фин.-рач. послова
– Писарници

У _____, дана _____ године

Председник Скупштине

_____

Одлучивање скупштине привредног друштва

Претежно диспозитивни карактер законских норми омогућава привредном друштву да правила о раду скупштине прилагоди својим потребама. Иако малобројне, у њему ипак постоје и императивне норме које регулишу ову материју

Скупштина друштва представља највиши орган у друштву који доноси најбитније одлуке о пословању и функционисању друштва. Скупштина је орган власника капитала, а чине је сви чланови друштва, власници удела/акција друштва које су стекли улагањем новчаних и/или неновчаних средстава, па из тог разлога законодавац предвиђа да је у надлежности овог органа доношење најважнијих одлука везаних за само друштво.

Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, у даљем тексту: Закон) садржи бројне одредбе којима се уређује начин рада скупштине, уз остављање могућности да се оснивачким актом друштва са ограниченом одговорношћу и статутом акционарског друштва уреди и другачије. Претежно диспозитивни карактер ових норми омогућава друштву да правила о раду скупштине прилагоди својим потребама, односно потребама својих чланова. Уколико друштво оснивачким актом или статутом не пропише посебну процедуру за сазивање, одржавање, одлучивање седница скупштине, у обавези је да примењује одредбе Закона којима су регулисана ова питања.

Скупштина своје одлуке доноси на седницама. Законодавац је, одредбом члана 212. ст. 4, за друштва са ограниченом одговорношћу оставио могућност одлучивања и ван седнице, али само под условом да је потпишу сви чланови с правом гласа по том питању, дакле, само у случајевима када су одлуку једногласно усвојили сви чланови. Ово решење је врло практично у друштвима с малим бројем чланова када постоји консензус у вези са пословном политиком друштва.

Седнице скупштине подразумевају физичко присуство чланова, али их је могуће одржати и коришћењем конференцијске везе или друге аудио и визуелне комуникацијске опреме, или електронским путем у складу са одредбама члана 212. и члана 341. Закона, у ком случају се сматра да су лица која на овај начин присуствују седници лично присутна. Седницама, по правилу, присуствују и чланови управе. Њихово присуство корисно је, понајпре, за њих саме, јер се на тај начин најпотпуније упознају с вољом чланова, а што им је од значаја при утврђивању пословне стратегије и вођења послова друштва, али и нужно, ради давања одговора – информација на питања чланова.

Уколико се као критеријум разликовања узме извесност одржавања седница оне могу бити редовне и ванредне. Редовне седнице обавезно се одржавају једном годишње, најкасније у року од шест месеци од завршетка пословне године, дакле, најкасније до 30. јуна текуће године. Ванредних седница може бити и више током године, а одржавају се уколико се појави потреба за расправљањем и одлучивањем о питањима која су постала актуелна између две редовне седнице скупштине. Изузетно, одредба члана 371. ст. 2. Закона прописује и обавезно сазивање ванредне седнице о чему ће бити речи у наставку текста. Ако се седница акционарског друштва не одржи у законом прописаном року, суд у ванпарничном поступку

О току седнице скупштине води се записник.

то да је њихова дужност да реализују скупштинске одлуке, па би спровођење противправне одлуке чинило и њихово понашање противправним.

Чак и када постоји неки од разлога за побијање одлуке скупштине, Закон је искључио могућност побијања одлуке од члана који је гласао за побијану одлуку, као и од акционара који је то престао да буде након дана акционара. Сходном применом одредаба о побијању одлука скупштине акционарског друштва код друштва са ограниченом одговорношћу, на коју упућује одредба члана 217. Закона, тужилац у спору за поништај скупштинске одлуке не може бити ни члан који је располагао својим уделом након седнице на којој је донета предметна скупштинска одлука.

За подношење тужбе прописани су преклузивни рокови, и то субјективни рок од 30 дана који се рачуна од дана сазнања за одлуку скупштине, односно од дана регистрације, ако је одлука била регистрована у складу са законом о регистрацији, и објективни рок од три месеца од дана када је одлука донета. Тужба нема суспензивно дејство на одлуку којом се побија. Дакле, побијана одлука може се извршити, објавити на интернет страни Агенције за привредне регистре, па и спровести, а на основу ње ће се у Регистру привредних субјеката извршити регистрација промене садржане у одлуци, у складу са законом о регистрацији. **Извршење побијане одлуке није могуће спровести само ако надлежни суд на захтев тужиоца одреди привремену меру забране извршења**, која ће имати дејство до окончања парнице. На захтев лица које је тужилац у спору за побијање одлуке, региструје се забележба о постојању спора у Регистру привредних субјеката.

Пресуда којом се одлука поништава има дејство према друштву, члановима и члановима управе, а **трећа лица, уколико се докаже њихова савесност, задржавају права која су стекла на основу поништене одлуке, односно њеним извршењем**. Ако је поништена одлука била регистрована у складу са Законом о регистрацији, надлежни суд пресуду по правноснажности доставља регистру привредних субјеката ради регистрације у складу са законом о регистрацији. Регистратор регистра привредних субјеката регистроваће по службеној дужности забележбу о постојању пресуде којом је поништена скупштинска одлука, али **да би се извршила промена података који су у регистар уписани на основу поништене одлуке, потребно је да овлашћено лице поднесе регистрациону пријаву са захтевом за регистрацију предметних промена**.

Дејство пресуде којом је поништена одлука о усвајању годишњих финансијских извештаја

Одредбом члана 380. Закона прописано је да ако је пресудом поништена одлука о усвајању годишњих финансијских извештаја друштва, сматраће се да је и одлука о расподели добити за ту пословну годину поништена истом пресудом и чланови ће бити у обавези да сву дивиденду примљену по основу те одлуке врате друштву у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде. **Довољно је, дакле, да је одлука о усвајању финансијских извештаја поништена да би се сматрала поништеном и одлука о расподели добити**, те није потребно да ова друга буде предмет спора. Чланови ће бити у обавези да сву примљену дивиденду врате. Такође, из цитиране одредбе произлази да ће и у случају када друштво није одлучило да добит расподели члановима, већ је одлуком о расподели добит усмерило у неке друге сврхе (резерве друштва или основни капитал), друштво бити обавезно да та средства изузме из предвиђене намене и да новом одлуком утврди расподелу добити.

ИНГ-ПРО

PROPISI.NET

ОНЛАЈН ПРАВНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

ПРАТИТЕ ПУТЕМ ИНТЕРНЕТА

прописе, судску праксу, правна мишљења, моделе уговора и образаца, електронски часопис, коментаре, калкулаторе камата и судских такси, актуелности...

...у брзој, јединственој и дневно ажурној интернет апликацији, која функционише без икакве инсталације, с међусобно повезаним документима, и са Мејл сервисом, који све промене из области вашег пословања доставља на ваш мејл.

Посетите Правни информациони систем на интернет адреси

WWW.PROPISI.NET

ИНГ-ПРО

20

ГОДИНА С ВАМА

Измене и допуне Закона о трговини

Основни циљ ових измена јесте даље унапређење пословног амбијента и стварање услова за интензивнији развој трговине, развој и унапређење пословања самих трговаца, али и конкуренције међу њима, што све заједно утиче на бољу позицију потрошача

Савремено тржиште постаје све више један сложен мозаик умрежених односа између различитих трговинских партнера. Посебно се бришу круте границе између субјеката производње и трговине. У току је својеврсна трговинска револуција која радикално мења позицију трговине у функционисању привреде и тржишта. Трговина све више постаје одлучујући фактор привредног развоја и кључни покретач глобализације тржишта, јер представља спрегу између производње и потрошње. Захваљујући глобализацији светске трговине, конкуренција између привредних субјеката постаје све интензивнија, а борба за остваривање одрживе конкурентске предности на тржишту све тежа и неизвеснија.

У складу са интензивним променама које се дешавају у овој делатности потребно је стално усклађивати и законодавни оквир који регулише ову област.

Закон који регулише област трговине треба да обезбеди простор за развој тржишта и унапређење пословања, па је потребно да обухвати све појаве које се могу јавити на тржишту и које захтевају правно уређење, а нарочито оне појаве које већ постоје у модерним тржиштима и које се интернационализацијом пословања привредних субјеката и већом либерализацијом прописа преносе на тржиште Републике Србије.

У систему прописа који уређују промет робе и услуга у Републици Србији, Закон о трговини има централно место, јер уређује целокупан промет и понашање учесника у том промету, односно уређује промет робе и услуга на општи начин.

Значајан помак учињен је доношењем Закона о трговини 29. 7. 2010. године („Сл. гласник РС", бр. 53/10), а који се примењује од 1. јануара 2011. године. Доношењем тог Закона престали су да важе:

- Закон о трговини из 1993. године;
- Закон о условима за обављање промета, вршење услуга и промету робе и инспекцијском надзору из 1996. године, и
- Закон о ценама из 2005. године.

Основни разлози који су условили доношење поменутог Закона били су: превазиђеност до тада важећих законских решења и потреба за превазилажењем постојећих ограничења за изградњу развијене структуре трговине и трговинске мреже, унапређење инспекцијског надзора и борба против непоштене тржишне утакмице.

Осим тога, постојала је и потреба за правним регулисањем нових врста и начина трговине као што су даљинска трговина, трговина личним нуђењем, аукцијска и берзанска трговина и слично, али и за уређивањем услова под којима држава има право да наметне одређена ограничења на тржишту.

Иако је овим Законом постављен темељ савременог развоја трговине у Србији, током двогодишњег искуства у његовом спровођењу на површину су ипак испливале одређене мањкавости.

Поједина решења нису била примењивана у пракси, за спровођење одређених законских решења трошкови су били превисоки, а било је и одредаба које је требало прецизније

Први пут се ствара законска основа за надокнаду нематеријалне штете нанете правном лицу због повреде пословног угледа.

робу у превозу. Трговац је дужан да поседује исправе о производњи, односно набавци, превозу, складиштењу и продаји робе (фактура, царинска исправа, отпремница, складишница и сл.), као и исправе којима се потврђује испуњеност услова у погледу својства робе када је то прописано посебним прописима. До сада је трговац у превозу морао да има сва та документа, док новим законским решењем **робу у превозу морају да прате само исправе које су у непосредној вези с њеним превозом**.

У члану 20. **трговцима је прецизиран рок за отклањање утврђених неправилности**. У досадашњим контролама промета робе уочене су ситуације у којима се рок за отклањање утврђене повреде прописа, који не може бити краћи од три дана, показао као неприменљив.

У контролама промета робе које се врше на сајамским или другим сличним манифестацијама, које су организоване с трајањем од свега неколико дана, дешавало се да манифестација буде завршена и пре него што је истекао рок одређен налогом за отклањање неправилности у решењу тржишног инспектора будући да тај рок није могао бити краћи од три дана. **Новим законским решењем рок за отклањање неправилности не сме бити краћи од 24 сата.**

Чланом 23. **поједностављена је процедура продаје одузете робе**. Новим законским решењем намера је да се роба одузета у поступку инспекцијског надзора превасходно донира и уступа без накнаде. Уколико роба испуњава основне захтеве за безбедно и здраво коришћење, циљ је да се на овај начин стави на располагање хуманитарним организацијама и другим социјалним установама које због недовољних финансијских средстава нису у могућности да за своје функционисање обезбеде поједине производе. Влада треба ближе да уреди начин и услове продаје, уступања без накнаде и уништавања одузете робе.

Техничке исправке и појашњења одређених института

Чланом 2. **укинуто је својство трговца осталим физичким лицима која продају своје половне ствари**. Физичка лица и даље могу продавати сопствене половне ствари, међутим, уколико би имали својство трговца тада би били дужни да поштују услове, начин обављања трговине, вођење евиденције промета, издавање рачуна и друго. Имајући у виду да је у овом случају реч о спорадичним активностима, нема потребе за обезбеђењем свих ових услова.

Чланом 4. **избрисане су специјализоване услуге**. Дефинисање специјализованих услуга имало је претежно аналитички карактер, односно, било је у функцији номенклатуре одређених услуга, али се у пракси појавило питање односа специјализованих услуга и осталих услуга, па је ради спречавања даљег неразумевања ова одредба избрисана из Закона.

Од осталих измена издвајају се:

- поједностављена процедура издавања ознаке посебног својства;
- прецизирана су овлашћења тржишних инспектора;
- подзаконским актом биће дефинисане службене легитимације тржишних инспектора;
- забрањен је промет робе која прати забрањену услугу;
- прецизиран је моменат од када тече рок за доношење решења.

У складу с наведеним изменама извршене су и корекције казнених, прелазних и завршних одредаба.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

- Закон о јавним набавкама, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 124/2012 од 29. 12. 2012. године.

– примењује се од 1. априла 2013. године, осим одредаба члана 78. овог закона које се примењују од 1. септембра 2013. године

- Закон о подстицању грађевинске индустрије Републике Србије у условима економске кризе, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 45/2010, 99/2011 и 121/2012.

– члан 5. ст. 1. и 5. престају да важе 1. априла 2013. године

- Закон о изменама и допунама Кривичног законика, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 121/2012 од 24. 12. 2012. године.

– чл. 21. и 35. ступају на снагу 15. априла 2013. године

- Закон о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 99/2011 од 27. 12. 2011. године.

– почиње да се примењује 1. маја 2013. године за Регистар заложног права на покретним стварима и правима, Регистар удружења и Регистар страних удружења

- Закон о удружењима, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 51/2009.

– одредбе чл. 30, 32, 69. и 70. престају да важе 1. маја 2013. године

- Закон о заложном праву на покретним стварима уписаним у Регистар, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 57/2003, 61/2005 и 64/2006.

– одредбе чл. 65а–65ђ престају да важе 1. маја 2013. године

- Правилник о условима за добијање знака произвођача предмета од драгоцених метала, као и знака увозника, односно заступника, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 7/2013 од 23. 1. 2013. године.

– ступио је на снагу 31. јануара 2013, а примењује се од 1. маја 2013. године

- Правилник о условима за добијање знака произвођача предмета од драгоцених метала, објављен у „Службеном листу СРЈ”, бр. 8/95.

– престаје да важи 1. маја 2013. године

- Правилник о медицинској рехабилитацији у стационарним здравственим установама специјализованим за рехабилитацију, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 47/2008, 69/2008, 81/2010,103/2010, 15/2011, 48/2012 и 55/2012.

– чл. 13а и 13б примењују се од 1. маја 2013. године

Радноправни положај полицијских службеника

Имајући у виду специфичност радноправног положаја полицијских службеника, потребно је пратити и анализирати потребе праксе и у складу с тим стално унапређивати законске и подзаконске прописе у овој области

Природа послова које полицијски службеници обављају захтева да се поједина права и обавезе другачије одреде у односу на остале државне службенике. Законом о државним службеницима („Сл. гласник РС”, бр. 79/05, 81/05 – испр., 83/05, 64/07, 67/07 – испр., 116/08 и 104/09), чланом 1. ст. 2, прописано је „да се поједина права и дужности државних службеника у појединим државним органима” могу другачије уредити посебним законом „ако то произилази из природе њихових послова”.

На основу овог овлашћења донет је Закон о полицији („Сл. гласник РС”, бр. 101/05, у даљем тексту: Закон) и Закон о изменама и допунама Закона о полицији („Сл. гласник РС”, бр. 92/11, у даљем тексту: измене Закона).

Радноправни положај запослених у Министарству унутрашњих послова уређен је изменама Закона и Посебним колективним уговором за полицијске службенике („Сл. гласник РС”, бр. 18/11). Полиција обавља законом утврђене полицијске и друге послове, пружа подршку владавини права у демократском друштву и одговорна је за остваривање безбедности, у складу са Законом.

Да би се успешно извршавали поверени задаци неопходно је наћи меру у остваривању и примени права и дужности у односу на полицијске службенике. Уколико се та мера и равнотежа не успоставе, остаје могућност да се кроз управносудску заштиту обезбеди поштовање тих права и обавеза.

Дисциплинска одговорност

Код уређења питања из области рада полицијских службеника, као посебне врсте државних службеника, велика пажња мора се посветити њиховој одговорности у вршењу изузетно важних послова који су им поверени.

Приликом обављања полицијских послова, као што су одржавање јавног реда и спровођење закона, заштита и поштовање људских права, превенција и откривање кривичних дела и други видови борбе против криминала, пружање помоћи и служење људима у складу са Уставом и законом (члан 2. Кодекса полицијске етике, „Сл. гласник РС”, бр. 92/06), полицијски службеници дужни су да се придржавају одређених етичких правила понашања. Ово је посебно важно имајући у виду улогу полиције у друштву и њен значај у заштити људских права и остваривању владавине права.

Дисциплинска одговорност полицијских службеника представља одговорност за повреду утврђене радне дужности и утврђених правила понашања приликом обављања службених задатака и у вези са службеном дужношћу.

Циљ дисциплинског поступка није само кажњавање запосленог који је починио повреду службене дужности **већ и успостављање радне дисциплине, чиме се осигурава ефикасно функционисање службе и чува углед полиције и полицијских службеника**.

У односу на дисциплинску одговорност државних службеника, која је регулисана општим прописом – Законом о државним службеницима – за полицијске службенике,

плате ако једини издржава породицу, што је већа накнада у односу на остале државне службенике.

Надлежност за решавање по приговору на решење о привременом удаљењу више не припада министру, већ Жалбеној комисији Владе.

Рокови за подношење жалбе и решавање по жалби дужи су него у Закону о државним службеницима, иако је изричито прописано да је поступак по жалби хитан. Запослени може поднети жалбу Жалбеној комисији Владе у року од осам дана од дана уручења решења, док је прописано да се у поступку по жалби решење мора донети у року од 15 дана. **Ова одредба је непрецизна**, јер је пропуштено да се утврди од када се рачуна рок за доношење другостепеног решења – од дана подношења жалбе или од дана њеног пријема.

Полицијски службеник за време удаљења не може обављати полицијске послове нити примењивати полицијска овлашћења и из тих разлога му се одузимају службена значка, легитимација, оружје и друга средства која су му поверена за обављање послова.

Премештај полицијских службеника

Као категорија државних службеника са специфичним овлашћењима, правима и одговорностима, полицијски службеници остварују права из радног односа на основу закона који регулишу радноправни положај полицијских, односно државних службеника. Њиховом положају у радноправном смислу, а посебно водећи рачуна о томе да обављају тешке и стресне послове, треба посветити посебну пажњу при доношењу целисходних одлука и примењивању прописа који ту материју регулишу.

Врло важан институт који се често примењује у односу на запослене у Министарству унутрашњих послова, управо због врсте и природе послова, јесте премештај, и то најчешће због потреба службе, али и других разлога прописаних законом.

Као радноправни институт, премештај представља право послодавца који, обезбеђујући несметано одвијање процеса рада, има законом прописану могућност да запослене премешта на друга одговарајућа радна места. Ово право, свакако, подразумева и одговорност за доносиоце одлука, будући да овакво каријерно кретање запосленог треба да прате од момента планирања евентуалног премештаја, преко доношења законитих и целисходних одлука у вези с тим, кроз обезбеђивање одговарајућих услова за рад премештеног, водећи рачуна о свим ефектима таквог поступања, а нарочито о стварним потребама за доношење такве одлуке, и вршећи психолошку припрему запосленог за премештај. Улога службе за управљање људским ресурсима огледа се и у систематском приступу и посвећености овој проблематици.

Посебно је важна одговорност послодавца у поступку извршавања пресуда Управног суда у овој материји, јер је забележен значајан број управносудских спорова, како у некадашњем Врховном суду Србије, а сада и Управном суду, у вези с премештајем полицијских службеника. Уколико би се водило рачуна о свим наведеним аспектима, проблеми и последице с којима се у овој материји суочавају запослени, али и послодавац, биле би умањене.

Стручност, знање и искуство при примени прописа везаних за ову област омогућују и смањење броја покренутих поступака којим запослени траже заштиту својих права и правних интереса.

Закључак

Како би се одржао углед и ефикасно функционисање Министарства унутрашњих послова и полицијске службе битно је да полицијски службеници свој посао обављају професионално и законито, а да у случају супротног понашања постоји обавеза утврђивања њихове одговорности за настале последице.

Имајући у виду специфичност радноправног положаја полицијских службеника, потребно је пратити и анализирати потребе праксе и у складу с тим стално унапређивати законске и подзаконске прописе у овој области.

Унапређење радног законодавства

У овом броју доносимо конкретне предлоге за измену Закона о раду у домену дисциплинске одговорности, отказа и проширеног дејства колективних уговора који би допринели унапређењу радних односа у Србији

Слабости радног законодавства у Србији бројне су и веома озбиљне, али би предлози за њихово решавање превазишли задатак овог текста, чија је основна сврха да иницира расправу о реформи (код формулисања предлога коришћен је рад Б. Лубарда, Љ. Ковачевић – *Радно законодавство као подршка друштвено одговорном предузетништву*, Mimeo, 2012).

У мартовском издању нашег часописа изнели смо конкретне предлоге за измену Закона о раду у домену заснивања радног односа и личних примања који би допринели унапређењу радних односа у Србији. У овом броју предлози се односе на дисциплинску одговорност, отказ и проширено дејство колективних уговора.

Дисциплинска одговорност

Закон о раду нема јасно одређење према дисциплинском кажњавању, будући да не садржи јасне одредбе о начелима, правилима и поступку дисциплинске одговорности и кажњавања запослених због повреде радних обавеза и непоштовања радне дисциплине. Једино што у Закону постоји јесу: 1) одредбе о отказу из дисциплинских разлога и 2) одредбе о привременом удаљењу с рада без накнаде зараде (члан 170). Других одредаба о дисциплинској одговорности нема.

Непостојање ближих одредаба о дисциплинској одговорности различито се тумачи, али је преовладало схватање надлежног министарства и Уставног суда, који је заузео став да се општим актима послодавца не могу уређивати дисциплинска одговорност, дисциплински поступак, дисциплински органи и дисциплинске мере, а полазећи од тога да Закон о раду не помиње ове појмове. **Овакав став Уставног суда значи да у Србији запослени по основу дисциплинске одговорности може бити кажњен искључиво двема крајњим мерама: отказом или краткотрајним удаљењем с посла.** На овај начин је, сасвим непотребно, онемогућена постепена градација прекршаја према тежини и одређивање одговарајуће казне (на пример, новчана казна).

Поменуто решење није добро ни са становишта обезбеђења радне дисциплине у предузећу, ни са становишта упоредноправних решења.

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

Предлог:

1. Допунити Закон о раду одељком о дисциплинској одговорности, који би садржао само основна решења: врсте казни (на пример, опомена, привремено удаљење с рада са умањењем зараде, новчана казна, премештај на друго радно место, отказ), основе поступка и сл.

Предност:

Регулисање основа дисциплинске одговорности и поступка у Закону о раду омогућило би праведније кажњавање прекршаја радне дисциплине и представљало би подстицај већем поштовању правила рада и понашања.

10% запослених на релевантној територији или у грани) и удружења послодаваца (најмање 15% запослених на релевантној територији или у грани). Тиме је већ закон, и без мањкавости у утврђивању репрезентативности учесника преговарања, омогућио да изразито мањински учесници намећу, заједно с надлежним министром, своју вољу свим осталима, значи великој већини, кроз проширено дејство колективног уговора.

Да би се отклониле поменуте слабости, предлажемо замену концепта репрезентативности учесника (организација) у колективном преговарању репрезентативношћу колективног уговора у одредбама о проширеном дејству у Закону о раду. Другим речима, предлог је да министар може проширити дејство закљученог колективног уговора и на остале послодавце у грани или на одређеној територији само онда када је колективни уговор репрезентативан (овај систем се примењује у Немачкој и неким другим земљама).

ПРОШИРЕНО ДЕЈСТВО КОЛЕКТИВНИХ УГОВОРА

Предлози:

1. Увести у Закон о раду појам репрезентативног колективног уговора и прописати да је услов репрезентативности да обухвати најмање 50% запослених дате гране или територијалне јединице; други услов је да једна страна у преговорима (синдикати заједно и послодавци заједно) мора обезбедити најмање две петине од поменутих 50%, а ради уједначеног значаја потписника;

2. Изменити члан 257. Закона о раду, којим се даје могућност проширеног дејства, тако да се појам колективног уговора замени појмом репрезентативног колективног уговора.

Предност:

Овим изменама би се решио постојећи тежак проблем постојеће праксе с проширивањем дејства колективних уговора и обезбедило да овај институт колективног преговарања постане оно што је од почетка требало да буде.

Прослушавање...

Које су три врсте својинских тужби?

Actio rei vindicatio **– тужба за повраћај одузете ствари.**
Actio publiciana **– тужба узукапионог држаоца или власника ствари због одузимања ствари, која се заснива на јачем правном основу за државину.**
Actio negatoria **– тужба због узнемиравања права својине.**

Шта означава појам *lex commissoria*?

Споразум залогопримца и залогодавца да ће залогопримац стећи својину на предмету залоге ако дужник не испуни своју обавезу о доспелости.

Шта означава латински израз *constitutum possessorium*?

Реч је о фиктивној предаји ствари где стицалац постаје власник у моменту закључења уговора, а ствар остаје у државини преносиоца по основу подобном за стицање ужег права од својине.

LEGE ARTIS
ИНГ-ПРО

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да питања можете поставити коришћењем одговарајућих е-адреса у заглављу тематских рубрика. Настојаћемо да одговоримо на свако од њих!

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

П: *Да ли по новом Закону о привредним друштвима друштво мора да води књигу одлука друштва?*

О: У члану 225. самог закона налази се одговор на ваше питање: „Директор одговара за уредно вођење пословних књига друштва. Директор одговара за тачност финансијских извештаја друштва. Директор је у обавези да води евиденцију о свим донетим одлукама скупштине, у коју сваки члан друштва може извршити увид током радног времена друштва."

Према томе, друштво није у обавези да води Књигу одлука на начин како је то било предвиђено претходним Законом о привредним друштвима, али је у члану 225. важећег Закона о привредним друштвима предвиђена одговорност директора за вођење евиденције о одлукама скупштине. Такође, закон предвиђа и право увида у одлуке, као и одлуке које је потребно објавити у Регистру привредних субјеката, а неке од њих су акционарска друштва у обавези да поднесу Комисији за хартије од вредности и Берзи.

Законом није прописано само значење вођења евиденције, већ је то препуштено друштвима да сама уреде (то могу прописати и у форми књига одлука).

Овде није згорег поменути и то да закон прописује различите рокове за чување одлука: трајно, пет година и сл.

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

П: *Да ли су послодавци у обавези да запослене који свакодневно користе рачунар као основно средство за рад шаљу на периодичне систематске прегледе?*

О: Одредбом члана 12. ст. 1. Закона о раду прописано је, поред осталог, право запосленог на безбедност и заштиту живота и здравља на раду, здравствену заштиту, заштиту личног интегритета и друга права у случају болести, смањења или губитка радне способности и старости. Сходно томе, послодавац је дужан да запосленом обезбеди услове рада и организује рад ради безбедности и заштите живота и здравља на раду, у складу са законом и другим прописима (члан 16. тач. 2) Закона о раду).

Законом о здравственој заштити („Сл. гласник РС", бр. 107/2005, 72/2009 – др. закон, 88/2010 и 99/2010), одредбом члана 14. ст. 1, прописано је да послодавац организује и обезбеђује из својих средстава здравствену заштиту запослених ради стварања услова за здравствено одговорно понашање и заштиту здравља на радном месту запосленог, која се, поред осталог, односи и на превентивне здравствене прегледе запослених као облике здравствене заштите запослених.

Може се закључити да је послодавац дужан да запосленима из својих средстава обезбеди низ превентивних мера и здравствену заштиту из члана 14. Закона о здравственој заштити, без обзира на то што као осигураници по основу радног односа код тог послодавца имају одређена права на здравствену заштиту.

С друге стране, послодавцу је остављена слобода да утврди у којим случајевима ће упутити запосленог на лекарски преглед, за која радна места и друго. Послодавац може да утврди да ће запосленог упутити на лекарски преглед и то:

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 6. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 3 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (60.199 × 3 = 180.597)	Не опорезује се до износа троструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (60.199 × 3 = 180.597 дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 17.376 динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.476 дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2. Закона о раду)	Неопорезиво до 2.086 дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тачка 3. Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", број 86/07)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба (одељак IV Програма за решавање вишка запослених...) („Сл. гласник РС", бр. 64/2005... 6/2012)	Десет просечних зарада у Републици (тренутно, 601.990 дин.) за запослене који имају више од 10 година стажа осигурања, или у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања	Не опорезује се до износа из претходне колоне, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Календар догађаја...

4. АПРИЛ 2013.	**Једнодневно саветовање-радионица: Нови Закон о јавним набавкама**, ИНГ-ПРО д.о.о.
5. АПРИЛ 2013.	**Једнодневни инструктивни семинар: Управљање ризицима у пословању привредног друштва** (вила Народне банке Србије), Привредна комора Србије
9. АПРИЛ 2013.	**Једнодневни семинар: Како ефикасно интегрисати провере система менаџмента у области индустрије хране** Привредна комора Србије
23. АПРИЛ 2013.	**Једнодневни семинар: Како побољшати ниво продуктивности и оптимизације производње**, Привредна комора Србије
26. АПРИЛ 2013.	**Једнодневни инструктивни семинар: Наплата спорних потраживања – правне алтернативе** (вила Народне банке Србије), Привредна комора Србије
26. АПРИЛ 2013.	**Информативно-инструктивни семинар из области стечајног законодавства: Права поверилаца и продаја стечајног дужника**, Регионална привредна комора Нови Сад

Корисни модели правних аката

Споразум о признању кривице

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
_____ јавно тужилаштво у _____
____ бр. ____ /____
____. ____. _____. год.
_____

Јавни тужилац/заменик јавног тужиоца _____ јавног тужилаштва у _____ и окривљени _____, од оца _____, и мајке _____, девојачко _____, рођеног _____, у _____, ЈМБГ _____, са пребивалиштем у _____, улица _____, дана _____ у ____ часова, у просторијама _____ на основу члана 282б Законика о кривичном поступку, закључују:

СПОРАЗУМ
О ПРИЗНАЊУ КРИВИЦЕ

због извршења кривичног/их дела за које/а се окривљени _____ терети (кривичном пријавом или захтевом за спровођење истраге), бр. ____ од _____.
Овај споразум о признању кривице заснива се на потпуној сагласности _____, јавног тужиоца/заменика јавног тужиоца _____ јавног тужилаштва у _____ и окривљеног _____ о свим законом предвиђеним елементима за закључење Споразума.

Констатује се да је окривљени/а пре закључења овог споразума упознат/а са правима, обавезама и последицама закључења Споразума о признању кривице садржаним у Поуци о правима.

Прилог: Поука о правима.

наставак на следећој страни

Имовину друштва чине: _____
(*навести листу имовине друштва*).

Наведена имовина довољна је за измирење свих обавеза Друштва.

За спровођење поступка ликвидације неопходно је предузети следеће радње: _____
_____ (*навести оне радње које је неопходно предузети пре окончања поступка ликвидације, нпр: исплата признатих потраживања, израда завршног ликвидационог биланса, усвајање почетног ликвидационог извештаја, регистрација усвојеног почетног ликвидационог извештаја и завршног ликвидационог биланса код Агенције за привредне регистре, подношење пријаве Пореској управи, доношење законом прописаних одлука за окончање поступка ликвидације*)

Време предвиђено за завршетак ликвидације: _____
_____ (*навести предвиђено време за завршетак поступка ликвидације, нпр: ликвидација ће се окончати по истеку 30 дана од дана регистрације овог извештаја*).

Почетни ликвидациони извештај подноси се скупштини друштва на усвајање, а по доношењу одлуке о његовом усвајању биће достављен Регистру привредних субјеката ради регистрације.

Ликвидациони управник

_____
(*навести име и презиме потписника*)

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ